

Uppgift som **alltid** ska ifyllas har markeras följande: / Ja ⇨ / Nej ⇨

Uppgift ska ifyllas i **förekommande fall** markeras följande: * / Ja ⇨ / Nej ⇨

①-⑩ = se anvisningarna på särskild instruktionssida (tips: öppna sidan i ett nytt fönster alt. skriv ut den)

Nyhet!
markeras
med
gul text

1. Ärendrubrik Obs. använd den senaste blankettversionen som hämtas från RAÄ:s hemsida

1.1 ① Ange kortfattat i en ärendemening de åtgärder som tillstånd söks för. Objektet anges i pkt. 2.3-2.8 och skälen i pkt. 3.11. Se instruktionerna. Förändringar i utformningen av Drottningholms entréområde. Ändringarna avser avvikelser från ett tidigare åtgärdsförslag som 2022 erhöll tillstånd från RAÄ för genomförande (RAÄ-2022-951).

2. Uppgifter om ärendebeteckning, SBM, fastighet och sökanden

2.1 ☒ Sökandens dnr 1763/21	2.2 Tidigare RAÄ-dnr RAÄ-2022-951	2.3 ☒ Namn på SBM (objektet) enligt regeringsbeslutet Drottningholm	2.4* Byggnadsnamn/beteckning enl. skyddsbestämmelserna Drottningholms slottspark
2.5 Egen byggnadsbeteckning AB302:500	2.6 ☒ Fastighetsbeteckning enligt Lantmäteriets fastighetsregister Drottningholm 1:1	2.7 ☒ Kommun Ekerö	2.8 ☒ Län Stockholms
2.9 ☒ Förvaltande myndighet/organisation FortV ☐ KDF ☐ NVV ☐ SFV ☒ SjöV ☐ SLU ☐ TRV ☐		2.10 ☒ Central e-postadress dit RAÄ:s beslut ska skickas	
2.11 ☒ Ärendeansvarig/förvaltare (som står bakom ansökan enligt pkt. 9), namn Ulrika Ritzén Kristensson		☒ Telefon +46 10 478 75	☒ E-post ulrika.ritzen.kristensson@sfv.se
2.12 ☒ Kontaktperson hos myndighet om annan än enligt 2.11 Kristina Wendelius		☒ Telefon 010 4787688	☒ E-post

3. Uppgifter om framställan och om åtgärder som ansökan avser

3.1 Sökanden efterfrågar
 Beslut alternativt Yttrande

3.2 Tillstånd söks för permanenta åtgärder. Ange datum i format (ååååmmdd)
 Nej Ja ⇨ åtgärden påbörjas *20240101 / avslutas *20261231

3.3 ② Tillstånd söks för i tid begränsade och tillfälliga engångsåtgärder
 Nej Ja ⇨ från * / till * (ååååmmdd)

3.4 ③ Generellt tillstånd söks för återkommande åtgärder
 Nej Ja ⇨ för * 5 år / * 10 år / * år

3.5 Åtgärderna omfattar/medför eller påverkar byggnadsminnet (fler alternativ kan anges, minst ett måste anges):

☐ Exteriör (byggnad)	☐ -ramp, lyftanordning	☐ Skyddat rum	☒ (Skydds)område
☐ -fasader, tak	☐ -tillbyggnad	☐ Ytskikt, utsmyckning	☐ -ny bebyggelse
☐ -nya material	☐ Stomme	☐ Nya material/metoder	☒ -mark, park, träd, vegetation
☐ -ny kulör	☐ Planlösning	☐ Tillståndspliktigt underhåll	☐ -skyltar
☐ -nya/ändrade detaljer	☐ Fast inredning	☐ Konserveringsåtgärder	☐ -belysning
☐ -ny/ändrad skyltning	☐ Tekniska installationer	☐ Återställande/rekonstruktion	☐ Annat, ange nedan kortfattat vad:

3.5.1 Utförs målningsarbeten? Nej Ja ⇨ Färgtyperna och appliceringsmetoderna ska alltid anges. Ev. fortsättning pkt. 8.

3.6 Bedöm vilka punkter i skyddsbestämmelserna de föreslagna åtgärderna påverkar/berör:
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10, Punkt(er) nr:

3.7 Finns ett fastställt vårdprogram? Följer åtgärderna vårdprogrammets målsättning/vårdkrav?
 Nej Ja ⇨ Ja Delvis Nej Åtgärderna kan inte relateras till målsättning/vårdkrav

3.8 Ange kortfattat (oavsett bilaga) skälen till varför åtgärderna endast delvis följer/inte alls följer vårdprogrammet. Ev. fortsättning pkt. 8.

3.9 Ange skälen för åtgärderna (fler alternativ kan anges, minst ett måste anges)

☐ Arbetsmiljö	☐ Tillgänglighet/fysisk	☐ Inomhusklimat	☐ Underhåll/upprustning
☐ Personssäkerhet	☐ Tillgänglighet/information	☐ Ny/ändrad användning	☐ Konservering
☐ Brandsäkerhet	☐ Förnybar energi	☐ Hyresgästanpassning	☒ Kulturhistoriska skäl
☐ Säkerhet/skalskydd	☐ Energieffektivisering	☐ Akuta/oförutsedda skador	☐ Andra skäl, ange kortfattat nedan:

3.10 ④ Beskriv de ansökt åtgärderna kortfattat här (oavsett bilaga). Skälen och påverkan på kulturhistoriskt värde anges i pkt. 3.11 och 3.13. Ev. forts. pkt. 8
RAÄ lämnade 2022-03-25 tillstånd till diverse åtgärder i Drottningholms entréområde (RAÄ-2022-951) Åtgärderna har ännu inte kommit till utförande. I en fortsatt diskussion kring projektet har SFV beslutat att låta planteringen av buxbom utgå från förslaget (med ett litet undantag) samt ge den nya huvudgångvägen en något justerad sträckning så att den i högre grad upplevs som en förlängning av Kvarnbacken på Drottningholmsholmen. Härutöver önskar SFV ge lindhäcken vid uteserveringen norr om restaurang Karamellan en något annorlunda sträckning för att kompensera för en minskning av uteserveringen framför byggnaden. Se fortsättning under pkt 8.

3.11 Förklara och motivera kortfattat (oavsett bilaga) skälen till varför åtgärderna måste göras. Relatera t.ex. till krav enligt andra lagrum. Motivera ifall mätningar inte följer skyddsbestämmelserna avseende material och metoder (se 3.5, 3.5.1). Ev. fortsättning pkt. 8.

Äldre kartor visar att gångvägssträckningen i det nu aktuella alternativet B (se Bilaga 2) bättre överensstämmer med sträckningen av den väg som från slutet av 1700-talet till början av 1900-talet förband Drottningholmsmalmen med Drottningholms slott. Denna sträckning kommer inte heller i konflikt med de ev. rester av den s.k. Röda byggnaden som under några årtionden omkring år 1800 var belägen i detta område.

Den tidigare föreslagna planeringen av buxbom mot Ekerövägen och dess GC-bana syftade till att ge slottsområdet en viss avskildhet från trafiken, men saknar historisk förankring. En eventuell planering i detta område ska utredas ytterligare och eventuellt genomföras i ett senare skede, vilket i så fall föranleder en ny ansökan till RAÄ.

Restaurang Karamellans uteservering blir beskuren p.g.a. den nya huvudgångvägen. Som kompensation föreslås en utvidgning mot norr, vilket påverkar sträckningen av lindhäcken som ramar in serveringen.

3.12 Beskriv historik (oavsett bilaga) kortfattat för hela byggnadsminnet och specifikt för de delar som åtgärderna berör. Ev. fortsättning pkt. 8.

Området togs under en stor del av 1700-talet i anspråk för den stora köksträdgården. På platsen för den föreslagna huvudgångvägen var "gamla landsvägen" som ledde fram till slottet från norr. Köksträdgården flyttade till annan plats i slutet av 1700-talet och då anlades den stora ridbanan framför slottsteatern och en stor sandplan där det idag är gräsytor. Utfyllnader gjordes i Mälaren för att få en rak strandlinje från bryggan mot slottet. Först vid början av 1900-talet fick området sitt nuvarande utseende med den stensatta kajen mot Mälaren, statyerna, den breda Kortegevägen och de stora gräsytorerna. Den gamla landsvägen förbi Karamellan lades igen med gräs omkring år 1950. Lindhäcken norr om Karamellan fick sin nuvarande sträckning i samband med restaurangens ombyggnad 2016. Se vidare bilagda historiska utredning.

3.13 Beskriv kortfattat (oavsett bilaga) hur åtgärderna påverkar kulturhistoriska värden. Vilka värden riskeras/minskar/går förlorade? Ev. fortsättning pkt. 8.

Den föreslagna sträckningen av huvudgångvägen (Alt B) stämmer bättre med det historiska utseendet än det tidigare förslaget (Alt A).

Genom att bevara de öppna gräsytorerna mot Ekerövägen och den nya GC-banan i stället för att plantera buxbombsbuskage erhålles en bättre överensstämmelse med områdets utseende under en stor del av 1900-talet, vilket har ett kulturhistoriskt värde. Dock kvarstår problemet med den intensiva trafikens visuella påverkan på upplevelsen av slottsmiljön.

Ändringen av lindhäcken är en följd av anläggandet av den nya huvudgångvägen, vilket är positivt för upplevelsen av den kulturhistoriska miljön. Själva flyttningen av lindhäcken (som tillkom 2016) har ringa påverkan på områdets kulturhistoriska värde.

4 Specialister som hittills har deltagit i processen. Egna experter/ anlidade konsulter.

4.1 Har byggnads-/bebyggelseantikvarie(r) deltagit i framtagandet av åtgärdsförslaget? (fler namn anges i pkt. 8)

Nej Ja $\Rightarrow$ *ange vem/vilka:

* Företag/institution	* Telefon	* E-post	* KUL-certifierad ☐ Nej ☐ Ja	* Behörighetsnivå ☐ N ☐ K
-----------------------	-----------	----------	---	--

4.2 Har *andra* specialister deltagit i framtagandet av åtgärdsförslaget för ansökan? (t.ex. arkitekt, konstruktör, brandingenjör, konservator, hantverkare)?

Nej Ja $\Rightarrow$ *ange vem/vilka: (fler anges under pkt 8) Kolbjörn Waern

* Företag/institution Waern Landskap AB	* Telefon 07074 834626	* E-post kolbjorn.waern@waernlandskap.s	* KUL-certifierad ☒ Nej ☐ Ja	* Behörighetsnivå ☐ N ☐ K
--	---------------------------	--	--	--

5. Planerad antikvarisk kompetens för medverkan/undersökning under ändringen

Bedöm om *antikvarisk* medverkan/undersökning behövs (antikvarisk medverkan innebär alltid dokumentationskrav - slutrapport alt. annan dokumentation)

5.1 Nej $\Rightarrow$ * Svara alltid varför antikvarisk medverkan inte föreslås:

5.2 Ja $\downarrow$ * Syfte/omfattning av antikv. medverkan/undersökning ska anges. (Ev. fortsättning pkt. 8)

De förändringar i förslaget som denna ansökan avser föranleder inga ytterligare antikvariska insatser.

5.3 * Namn, förslag till antikvarie	* Utbildning/titel	* Företag/institution
* Telefon	* E-post	* KUL-certifierad ☐ Nej ☐ Ja $\Rightarrow$
		* Behörighetsnivå ☐ N ☐ K

6. Planerad annan medverkande kompetens för undersökning/dokumentation under ändringen

Bedöm om *annan/ytterligare kompetens* än *antikvarisk* behövs för undersökning/dokumentation (t.ex. arkitekt/konstruktör/konservator/hantverkare/fotograf)

6.1 Nej * Svara alltid varför undersökning/dokumentation inte föreslås om inte heller antikvarisk medverkan föreslås:

6.2 Ja $\downarrow$ * Ange syfte med annan/ytterligare medverkande kompetens. (Ev. fortsättning, pkt. 8)

Fotodokumentation före/under/efter åtgärd Ritningar över ändring Annat syfte, vad?

De förändringar i förslaget som denna ansökan avser föranleder inget ytterligare dokumentationsbehov.

6.3 * Namn, annan medverkande	* Utbildning/titel	* Företag/institution
* Telefon	* E-post	* KUL-certifierad ☐ Nej ☐ Ja $\Rightarrow$
		* Behörighetsnivå ☐ N ☐ K

7. Uppgifter om bifogade handlingar/bilagor		
7.1 Innehåller ansökan bilagor? ☐ Nej ☒ Ja, ange bilagorna i <i>handlingstabellen</i> 7.2 härunder eller använd en bifogad <i>handlingsförteckning</i> som anges i pkt. 7.3 nedan		
7.2 * <i>Handlingstabell</i> för upp till 8 bilagor. Ange bilagans namn:	* Upprättad av (företag/institution):	* Datum:
Bilaga 1 Entréområdet, Förslag till utformning, Alt A	Waern Landskap AB	2023-05-04
Bilaga 2 Entréområdet, Förslag till utformning, Alt B	Waern Landskap AB	2023-05-04
Bilaga 3 Drottningholms entréområde, Antikvarisk utredning	AIX Arkitekter	2016-05-03
Bilaga 4		
Bilaga 5		
Bilaga 6		
Bilaga 7		
Bilaga 8		
7.3 * <i>Handlingsförteckning</i> används för fler än 8 bilagor och ska redovisa bilagornas namn/upprättare/datum. Namn på handlingsförteckning:		* Datum:
Namn		

8. Fortsättning från föregående sidor och/eller övriga upplysningar (vid behov fortsätt på separata blad)
<p>Kryssa i rutorna nedan till vilken/vilka punkt(er) fortsättningen/upplysningen hör:</p> <p>3.5.1 ☐ 3.8 ☐ 3.10 ☒ 3.11 ☐ 3.12 ☐ 3.13 ☐ 4.1 ☐ 4.2 ☐ 5.1.2 ☐ 5.3 ☐ 6.1.2 ☐ 6.2.1 ☐ 6.2.2 ☐</p> <p>Fortsättning/övriga upplysningar:</p> <p>Av bifogade ritningar framgår de föreslagna förändringarna jämfört med förslaget i den tidigare ansökan (RAÄ tillstånd RAÄ-2022-951).</p> <p>Alt A visar det ursprungliga förslaget till huvudgångväg till vilket RAÄ har lämnat tillstånd. I detta förslag är den nya gångvägen framför Karamellan riktad mot övergångsstället över Ekerövägen.</p> <p>Alt B visar den nu aktuella gångvägssträckningen. Gångvägen är här vriden något mot öster så att den i stället är riktad mot Kvarnbacken på Drottningholmsholmen. Denna RAÄ-ansökan avser således tillstånd att utföra Alt B istället för Alt A.</p> <p>I både Alt A och Alt B är den tidigare föreslagna planteringen av buxbom utmed cykelbanan borttagen, med undantag av ett litet buskage längst i öster, mellan ångbåtsbryggan och Ekerövägen. Buxbomsplanteringen var i ursprungsförslaget tänkt att utgöra en barriär mot den störande trafiken på Ekerövägen. SFV har dock beslutat att inte utföra buxbomsplanteringen som en del av det nuvarande projektet. Eventuellt återkommer SFV med en ansökan om plantering vid ett senare tillfälle. I det nu aktuella förslaget når därför gräsytorna ända fram till den nya cykelbanan, likt dagens förhållande där gräsytorna når fram till den parallellväg som nu tagits bort..</p> <p>För att behålla det nuvarande antalet bord och stolar vid restaurang Karamellan efter anläggandet av den nya huvudgångvägen behöver uteserveringen omdisponeras något. Detta görs genom att flytta en del av den år 2016 planterade lindhäcken norr om restaurangen 4,9 meter norrut, samt komplettering med ca 15 löpmeter ny lindhäck, se Alt B i Bilaga 2.</p>

9. Försäkran om ansökan. Ärendansvarig förvaltare/annan behörig enligt pkt. 2.11 och separata instruktioner.	
9.1 Datum (åååå-mm-dd) 2023-08-29	9.2 Ort Ekerö, Drottningholm
9.3 ☒ Härmed försäkras jag, genom att kryssa i föregående ruta och genom att ange mitt namn som ärendansvarig nedan, att de uppgifter som lämnas i ansökan är riktiga och fullständiga samt att ansökan är komplett ifylld.	
Namn, ärendansvarig: Ulrika Ritzén Kristensson	(Det krävs ingen namnunderskrift för hand)